

Hársalkodó

A Korányi Frigyes Szakkollégium lapja

Szerkesztette: Dobó Máté

2021/05

Dobó Máté – A piros pólós futó

Tavaly tavasszal, mikor hosszas otthoni létre kényszerültem, elkezdtem kerékpározni. Először csak fel a volt gimimig. Aztán kicsit tovább. Még tovább, amíg egy élettan szigorlat utáni „lazításkor” el nem fogyott alólam a kerékpárút. Mivel ősz óta kevesebbet vagyok otthon, ritkábban is tudok nyeregbe pattanni. De egy szombat délelőtt elhatároztam, hogy a márciusi leghosszabb távot túlteljesítem. Az út első negyedét édesanyámmal tettem meg, ő azonban viszonylag korán visszafordult. Folytatva utamat Kismaros utánig -a felújított útszakaszoknak való nagy örömmön kívül- semmilyen számottevő dolog nem történt. Erre számítottam is, ez az egyik fő oka, amiért szeretek kerékpározni, jól esik nem figyelni semmire. Visszafelé tekertem már, egy nagyobb emelkedő megmászására készültem, amikor is megláttam körülbelül 200-300 méterre magam előtt egy másik, szintén sportoló kerékpárost.

És itt visszaugranék pár évet az időben. Gimnázium alatt hosszútáv futottam. Az egyik téli, fedett pályás versenyen egy piros pólós srác futott előttem tartósan 50 méter távolságra. A verseny után mondta a vezetőedző, hogy ilyenkor mindent meg kell tenni azért, hogy felzárkózzak, hiszen a másik mögött sokkal kevesebb energiámat emészti fel a futás.

A váci emelkedőn is megláttam az aktuális *piros pólós futót*. Beletelt 2-3 km-be, míg méterről méterre csökkentve a köztünk lévő távolságot, végül utol tudtam érni. Pár szót váltottunk, beálltam mögé. Szerencsémre ő egy hosszabb, nehezebb túráról tartott vissza Pestre, így számomra is tartható tempót diktált. Az év eddigi leghosszabb tekerését így végül a legjobb átlagsebességgel teljesítettem.

És nem csak sportolás közben van *piros pólós futó*. Bárhol, bármikor, és ők segítenek a legtöbbet a fejlődésben.

Sepp Yvett – COVID, biciklik, Belgium

2020 őszén, a csupán „részben online” induló kinti programnak megörülve vállaltam az esetleges változásokat rejtő félév külföldi megvalósítását. Az általában élvezetes kalandokkal teli *Erasmus* program idén igencsak kockázatosnak ígérkezett. Rengeteg kérdőjel maradt a hivatalos tájékoztatók után is. Azonban úgy gondoltam; amit látni szeretnék és megtapasztalni egy kiemelkedő külföldi egyetemen való tanulás során, arra most van lehetőségem talán utoljára. Éreztem, hogy nem lesz könnyű (és a papírmunkára még nem is gondoltam). Ugyanakkor azt is, hogy a későbbiekben sokat meríthetek a most felfedezendő ismeretekből.

Belgiumban álláslehetőséget a végzett hallgatók az egyetemi tanulmányaik, tehát minden egyes vizsgán elért eredményük (0-20-ig terjed a skála az ő pontrendszerükben, 10 fölött teljesített a tárgy, a 17 és afölötti érdemjegy - „maxima cum laude” - felel meg az itteni ötösnek),

gyakorlati tapasztalatuk és egy interjú alapján nyernek. Ebből kifolyólag is az egyetemeken nagy a verseny, a diákok a kezdetektől fogva komolyan veszik minden órájukat, mindemellett természetesen magasak az elvárások és szigorúak a követelmények. Ezenkívül „látogató hallgatók számára” kifejezetten különlegesek a kurzusok, amiket nemzetközileg híres szaktekinthelyek oktatnak. Mindezek alapján ideális helynek tűnt számomra, hogy a látókörömet szélesítve és az itthoni szakmaiságot kiterjesztve tanulhassak. Néhány tényező kint azonban váratlanul ért: tárgyanként egyetlen vizsgaidőpont adott, nincs javítási lehetőség. Sikertelenség esetén augusztusban kellett volna visszautazni a tárgyteljesítéshez.

Egy „békeidőbeli” szokványos Erasmushoz képest itt tehát kisebb a lazításon a hangsúly. Ennek ellenére év elején tettünk egy túrát Gentbe (akkor még lehettünk többen, így bár tíz

fősnek indult a kirándulás, az utazás reggelére harmincan találtuk magunkat a pályaudvaron és jártuk együtt a várost... az esetből tanulva ezek után jobbra egyedül), év közben meglátogattam a közeli Brüsszelt és Mechelent, Hollandiában Eindhovenot, valamint Duffelt, ahol a

pszichiátria gyakorlatomat végeztem (ez örömmre napi extra két óra biciklizést is jelentett.) A pszichiátria gyakorlathoz nélkülözhetetlen volt a holland beszédértés; szerencsére már mikor fontolgattam, hogy ide jelentkezem, elkezdtem tanulni a nyelvet, úgyhogy mikor az országos bipoláris zavar centrumának vezető professzorával folytatott holland felmérő beszélgetésre került sor, pozitív volt az élmény és az elbírálás is.

Bár a kötelező tárgyak oktatása is hollandul zajlott, külföldiként angolul tehattünk vizsgát a tárgyakból, és megadott angol tankönyvekből készültünk fel. Írásbeli vizsga esetén persze nem történt megkülönböztetés a tananyagra való tekintettel, így a leadott holland előadások is számonkérésre kerültek, amiket vagy magunknak fordítottunk, vagy megtanultunk hollandul.

Ami a ESN Erasmus Student Network munkáját illeti, a helyi egyesület kitett magáért. A „buddy” rendszeren belüli társamnak, Chloë Arnouts, jelenleg negyedéves orvostanhallgatónak hála megismertem a környék legérdeke-

sebb és leggazdaságosabb üzleteit, kóstolhattam házi-helyi specialitásokat, és kaptam tuti tippet a Belgiumban tengethető egyetemista életről, valamint betekintést a pályabeli kilátásokba.

Az egyetemről, ahova leginkább vizsgázni és könyveket kölcsönözni jártunk, mindössze öt percre volt a természetközeli kollégiumunk, ahol egy emeleten lakott az összes erasmusos. Egy épületben voltunk a szállás „legbulizó-

sabb” ötödével, így őszi ünnepekre, karácsonyra, újévre, vizsgák után össze tudunk hozni egy-egy süti-főzést, társasozást, biliárd- vagy csocsó-bajnokságot a tanulóul is szolgáló közösségi szobában, vagy épp VR-ozást... bárhol.

Visszatekintve annyi bizonyos, hogy összeségében valóban hatalmas élményben volt részem, amiből mindmáig tanulok. Elképzelni sem tudtam volna hasonlót.

Ismerj meg egy kolist!

Interjú Szilágyi Fruzsival és Kákonyi Marcival

Hogyan éltek meg a tavaszi otthoni-léthez képest ezt a félévet?

Kákonyi Marci: Én mindenképpen pozitívan: Ugyan tanulni talán könnyebb volt otthon, mint a jóval mozgalmasabb első félévemben, lévén hogy „unalmamban” is tanultam, nem találtam sok lehetőséget a szabadidőm kihasználására, ugyanakkor eléggé nyomasztó volt csendben üldögelni hónapokon keresztül. Ehhez képest komoly felülülés még ez a félgőzzel működő kollégiumi élet is. Ugyan nincs annyi program, kevesebb embert találni a társalgókban, mindenki fél egy kicsit közösségi életet élni, de még ez is jóval élménydúsabb, mint a szoba magánya.

Szilágyi Fruzi: Számomra nagyon nagy törés volt, mikor kiderült, hogy vége az egyetemi pörgésnek, haza kell menni, és bezárkózni hónapokra. Nekem nagyon sokat segített az, hogy tanulás között pihenjek a barátaimmal, emberek közé menjünk, és csak kikapcsoljuk az agyunkat egy pár órára. A karantén első része nagyon szomorúan telt, a tanulás sem ment hatékonyan, azonban a végére kicsit átértékelődött bennem ez az egész, és rájöttem, hogy ezt úgy is felfoghatjuk, hogy kaptam 4 hónapnyi időt, amit a családommal tölthettem. Ha nincs karantén, akkor ez valószínűleg sosem valósult volna meg, a kolis élet pedig megvár.

Marci, milyen nehézségekkel szembesül a DB ebben a helyzetben? Hogyan lehet így is dolgozni a kollégiumi közösség fejlesztéséért?

Kákonyi Marci: Természetesen a DB munkáját sem egyszerűsíti a kialakult helyzet. Elég komolyan mérlegelni kell minden esemény megvalósítása előtt, hogy ez mennyire kontraindikált járványügyileg, hozzájárul-e annyival a közösség épüléséhez, hogy az általános minimális kockázatot megérje bevalólni érte, a hatályos szabályozásba vajon beleférünk-e stb. A lehetőségek is nyilvánvalóan nagymértékben leszűkültek, nagyobb kreativitást igényel ilyenkor bármit kigondolni. Ez persze nem baj, bízunk benne, hogy születnek olyan ötletek most is, amik beépülhetnek a közösség hagyományába.

Sok minden megváltozott most a kollégium életében. Miket tartanátok meg ezek közül?

Kákonyi Marci: Én pozitívumok közül egyértelműen a végtelenül rossz szócikk jegyében megkeresztelt „Direkt” Messenger csoport létrejöttét emelném ki. Szerintem hiányzott a közösségnek egy ilyen közvetlenebb tömegkommunikációs forma.

Szilágyi Fruzi: Illetve nagyon sok új program volt idén, amit szerintem érdemes lenne továbbvinni: gangmozi, bográcsolás a Normafán, a futókör és még sorolhatnám.

Tavaly nagyon aktív évfolyam voltatok, ez megmaradt idénre is? Szerintetek minek köszönhető ez, hogyan hattok egymásra? Kinek mi a szerepe a csapatban?

Kákonyi Marci: Biztos vagyok benne, hogy elsősorban köszönhető ez annak, hogy egy nagyon színes csapat jött össze. A világ különböző tájairól jöttünk, hasonló alapértéket, de nagyon eltérő élettapasztalatokat és világlátást hoztunk magunkkal, ezért alapvető igényünk volt arra, hogy megismerjük a másikat. Nekem ez kifejezetten fontos volt, nagyon sokat tanultam a többiektől. Az is meghatározó volt, hogy a 15-ös blokk teret biztosított az életnek, oda bármikor le lehetett csörtetni, és ők mindig azt sugallták, hogy örülnek a társaságnak. Az már látszik, hogy olyan intenzíven talán nem tartható ez idén, mint amilyen tavaly volt, de bízom benne, hogy az alapok hosszútávon is megmaradnak.

Szilágyi Fruzsi: Tavaly a kollégiumi élet tette ki az életem legnagyobb részét, itt volt a lakhelyem, és itt találtam meg a legjobb barátaimat is. Az évfolyamunkon nagyon sok különböző ember érkezett a kollégiumba, de egy közös volt: mindannyiunknak szüksége volt egy új kapaszkodóra, egy biztos pontra a sok újdonság kavalkádjában. Hiányzott karantén alatt ez a pezsgés, a mindennapos beszélgetés, azonban most szeptemberben már úgy éreztem visszakaptam ezt a részét az életemnek. Külön szerepeket nem tudnék egy-egy emberhez társítani, mindenki szerves része a csapatnak.

A másodév mellett maradt szabadidőtök mit szoktátok tölteni?

Kákonyi Marci: Nekem ez a félévem sajnos a szabadidőkihasználás tekintetében elég káoszra sikeredett. Valahogy a motivációim ottmaradtak a tavaszi punnyadásban. Az emberi kapcsolataimra szerencsére sikerül elég időt szánnom, de a sportolásra, hobbijaimra, az életem rendben tartására valahogy most lényegesen kevesebb energia jut, mint egy évvel ezelőtt. De a probléma felismerése megtörtént, bízom benne, hogy megoldani is sikerül hamarosan.

Szilágyi Fruzsi: Úgy érzem sokkal kevesebb a szabadidőm, mint a korábbi félévekben. Még nem igazán sikerült megtalálnom az egyensúlyt a tanulás, az egyetemi munkák, és a szórakozás között. Dolgoztam a Bodies kiállításon, önkéntes szűrőpontokon, és biológia érettségire készíték fel egy diákot. Idén jelentkeztem a SOTE labdarúgó csapatába, amit nagyon szeretek eddig. Próbálok minél több időt tölteni a barátaimmal, a családommal, hiszen ez az, ami legjobban ki tud kapcsolni.

Vida Lili – Egészségügyi szereplők az emberkereskedelem elleni küzdelemben

Az emberkereskedelem a XXI. század harmadik leggyorsabban fejlődő iparágát jelenti, évi 32 billió dollárnyi pénz forog benne világszerte. Emberek millióit tartja rabszolgakörülmények között, kétszer annyian vannak rabszolgaként tartva, mint az amerikai rabszolgatartás idejében. Ebben a dolgozatban a globális és magyarországi emberkereskedelemről értekezem.

Több fajtája van, ezek közül a legnagyobb százalékban az Európai Unióban (65%-ban) a szexuális kizsákmányolás, az áldozatok 68%-a nő nemű volt. Az angol terminológia a sex-trafficking kifejezést használja. Egy másik kutatás

szerint az egész világon az évi 800.000 áldozat 80%-a nő, és ezeknek a nőknek 50%-a kiskorú. A nyilvántartásba vett áldozatok állampolgársága alapján összeállított Uniós listában Magyarország második helyet foglal el már több éve.

Kérdés, hogy miért nem szöknek el a fogvatartottak, hiszen általában nincsenek fizikailag megláncolva. A fogvatartók sokszor egy előidézett adósság visszafizetési módjaként használják ki a nőket szexmunkára. Óriási kamatot raknak az adósságra, így az áldozat soha nem fogja tudni visszafizetni azt. Mivel legtöbbször

illegálisan tartózkodnak a nők az adott helyen, nem gyakori, hogy a nő jogi segítséget keres.

A fogvatartók folyamatos mozgásban tartják az emberkereskedelem áldozatait, hogy ne építsenek ki mély emberi kapcsolatokat és ezzel egy biztonsági hálót, ahol segítséget kérhetnek. Ezzel a módszerrel az áldozatok felismerhetősége is megnehezül. Az áldozatok fizikális és mentális abúzusnak vannak kitéve állandóan, ami erősíti az alárendeltség és reményvesztettség érzését és így csökkenti az elszakadás valószínűségét.

Egészségügyi dolgozók sokszor az egyetlen szakemberek, akikkel az emberkereskedelem áldozatai találkozhatnak fogva tartottságuk alatt. Egy kutatás kimutatta, hogy a fogvatartott nők 28%-a találkozik egészségügyi szakemberrel, mialatt az emberkereskedelem áldozata. Ez komoly esély a közbelépésre.

A sex-traffic áldozatai sokszor kerülnek súlyos állapotban az egészségügyi ellátásba. Ennek oka több faktorból tevődik össze. Az extrém stressz-szint, alváshiány és fizikai erőszak következtében kialakuló problémák csak később,

súlyos esetben kerülnek orvosi vizsgálatra. Nagy rizikófaktort jelentenek még a nem hivatalos abortuszok és a nemi betegségek. Pszichológiai problémák is gyakoriak, mint PTSD szindróma, öngyilkosságra való hajlam, drogfüggőség.

Ezen jelek alapján az egészségügyi dolgozó azonosíthatja az emberkereskedelem áldozatát. Ebben segítségére lehet egy lista, amit egy nemzetközi szervezet állított össze. (The Campaign to Rescue and Restore Victims of Human Trafficking). Ha a felmerülő gyanú megerősödik, az orvos vagy egészségügyi dolgozó feladata lehetőséget kínálni az áldozatnak a helyzetéből való kitöréshez a megfelelő szakszervezetek bevonásával.

Ahogy az Európai Bizottság is fogalmaz az emberkereskedelemmel kapcsolatban: „...kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy az összes érintett szereplő, köztük a gyámok, a szociális munkások és az egészségügyi dolgozók megfelelő szakismeretekkel, képzettséggel és kapacitással rendelkezzenek.”

Botos Péter – Amigos a gyerekekért

A legtöbb nap úgy kelünk fel, hogy bele sem gondolunk, milyen szerencsések vagyunk, hogy egészségesek, szabadok és - bár ez ritkán látszik az egyetemen - életteli teliek vagyunk. Ez olyan dolog, amire időről időre emlékeztetni kell magunkat vagy egymást, különben hajlamosak vagyunk a mindennapi teendőink között elfelejteni azt, hogy milyen is önfeledten létezni.

Véletlenszerűen találtam az *Amigos a gyerekekért* alapítvány felhívása márciusban, amiben önkénteseket kerestek. Utánaolvasva a szervezetnek, egyre inkább megtetszett a munkájuk, úgy döntöttem, jelentkezni fogok, de sajnos kicsúsztam a határidőből. Nem sokkal ezután vettem észre, hogy mégis meghosszabbították, és rögtön arra gondoltam, ez egy égi jel, már, ha van ilyen, és nekem jelentkezni kell. Hogy őszinte legyek három év orvosi egyetem és egy év karanténjárvány-szűrés után nagyon jól esne valami mást csinálni, és ez még csak hab a tortán, hogy másoknak is tudnék vele segíteni.

A többek között kreativitást és fogalmazó képességet felmérő írásbeli felvételi feladatsort követően egy kötetlen szóbeli felvételin kellett

részt venni, majd nem sokkal később küldték meg a jó hírt: én is Amigo lettem. Akkor még tényleg nem tudtam, mivel jár majd ez, rögtön jött az információ, hogy egy egész napos másnapi Zoom Amigo-iskolával. Itt a szervezet felépítésén, háttér csapatokon és programokon kívül derült fény arra, hogy pontosan mi is az Amigos a gyerekekért alapítvány története.

Forgács-Fábián Sára, az Amigos megálmodója mesélte el nekünk a saját történetét betegségről és hogy mennyire hiányoztak neki a barátai, amikor a gyermekeit kórházban töltötte. Így merült fel benne az ötlet hét évvel ezelőtt, hogy elindít egy önkéntes szervezetet, akik békeidőben a kórházak gyermekosztályaira látogatnak el a beteg gyerekekhez és tartanak nekik foglalkozásokat.

Hamarosan meg is fogalmazódott az

Amigos fő célja és küldetésstudata: „... egy egyetemistákból álló jótékonyági szervezet,

melynek célja, hogy a súlyosan beteg gyereket motiválják a gyógyulásra egy hasznos eszközzel, a nyelvtanuláson keresztül. Úgy gondoljuk, hogy egyetemistaként példát tudunk mutatni, hiszen mi is tanulunk, diákok vagyunk, ugyanakkor a kisebb korkülönbség miatt barátként foglalkozunk a gyerekekkel. Fontosnak tartjuk, hogy mindig vidáman és megbízhatóan érkezzünk a kórházba, hiszen tudjuk, hogy pár kedves gesztus is elég lehet ahhoz, hogy feldobjuk egy gyermek napját.”

Kezdetben csak a Tűzoltó utcai Gyermekklinikán, azóta már az I. sz. Gyermekklinikán, a Bethesda utcai és Ilka utcai Bethesda Kórházban, a Szent László Kórházban, az Ortopéd Klinikán is megjelentek az Amigók, illetve Budapesten kívül már három másik városban, Szegeden, Debrecenben és Szombathelyen is vannak önkénteseink.

Az élő foglalkozásokon a nyelvtanulás mellett előkerül a játék, a mesék, az olvasás és minden eszköz, amivel a beteg gyermeket jobb kedvre tudjuk deríteni. Ám a járvány ebbe is közbeszólt, hiszen tavaly óta nem járhattak az Amigók kórházi bevetésekre, ezért ki kellett fejleszteni online lehetőségeket, amikből szerencsére mostanra jó pár akad, így biztosítva azt, hogy egyetlen gyerkőc se érezze magát egyedül. Elindult az Amigos Mini, amelyben Lego játékok segítségével tanulnak a nehéz helyzetű gyerekek. Megalakult az Online Otthon, amiben beteg gyermekek tanulásában tudunk segíteni. A nyelvtanuláson kívül így kiterjed az Amigók segítő köre az érettségire, vizsgákra való felkészülésben és néha csak a játékra, hogy mosolyt csaljunk a karanténban töltött napok közepette a gyerekek arcára.

A legeslegújabb program pedig az Amigos Kalandor, mely április 17-én vette kezdetét hosszas előmunkálatokat követően és amibe én is becsatlakozhattam újgenerációs Amigóként.

2-3 csillogó szemű gyerkőc, 2 lelkes Amigo: ez a receptje egy vidáman eltöltött szombat délutánnak a Kalandor keretein belül. A program célja, hogy 10 héten keresztül online kiscsoportos foglalkozásokon, ingyenesen megismeresse általános iskolás diákokkal Európa kincseit. A gyermekeket az úton egy kitalált hős, Matyi kalauzolja el, akinek a segítségével eljuthatnak Nagy-Britanniába, Spanyolországba, Franciaországba, Olaszországba és Németországba egy játékos történeten keresztül, miközben betekintenek az országok történelmébe, kultúrájába, gasztronómiájába, nevezetességeibe.

A mai világban már legalább egy, de akár több nyelv ismerete is olyan előnyt jelent, hogy egyre érdekesebb gyermekkorban játékos formában elkezdni a nyelvtanulást, hogy megjöjjön a kedvük később ahhoz, hogy részletesebben beleássák magukat a nyelvek birodalmába. Az általános iskolások előtt hamarosan ott áll a második idegen nyelv választás, így ebben is segítséget szeretnénk nyújtani, hogy kitalálják, melyik is áll Hozzájuk a legközelebb, melyik kultúra számukra a legérdekesebb.

S hát a mai napig érvényes a régi szólás: annyi ember vagy, ahány nyelvet beszélsz! Így Amigóként a Kalandor foglalkozásokon a hagyományos nyelvtanulási technikákat megreformálva, játékos formában, érdekes feladatokkal, kulturális elemekkel megfűszerezve igyekezzük minél közelebb hozni az országokat és a nyelveket a gyerekekhez, reménykedve abban is, hogy hamarosan személyesen is eljuthatnak majd ezekre a varázslatos helyekre!

Így kaptam én is lehetőséget arra, hogy két-hetente szombatoként franciát tanítsak a gyerekeknek, miközben megismerik az ország nevezetességeit és kultúráját is.

Az Amigos továbbá részt vesz jelenleg az oltási munkálatokban is, önkéntesként jelen vagyunk a Bethesda Kórház több oltópontján, valamint az Országos Klinikai Idegtudományi Intézetben is.

Én nem hittem volna, hogy ilyen rövid idő alatt ilyen mélyre csöppenek az Amigos világába, de nem bántam meg és motivál arra, hogy egy minél jobb világot építsünk a beteg vagy nehéz helyzetű gyermekek számára. Így reméljük, hogy majd eljön az idő, ami minden önkéntesünknek nagy álma, hogy a világon minden beteg gyermek mellett legyen egy Amigo!

Nagy Tamás – Kávészünet

Kedves Kávébarátok!

Szeretettel ajánlom figyelmetekbe a Tomi-féle top 5 budapesti kávézót. A helyszínek kiválasztásánál fontos szempont volt, hogy minőségi „specialty” kávéval szolgáljanak a szomjas vendégnek. A hely atmoszférája szintén sokat nyomott a latban, mivel valahol ugyebár el is kell fogyasztani a *fekete aranyat*. Az íz és környezet mellett az ár-érték arányt is figyelembe vettem, amikkel az egyetemista zsebekhez is próbáltam alkalmazkodni. Az alábbiakban bemutatott helyek szívemnek kedvesek és a barátaimmal gyakran megfordulunk bennük. Kérem az olvasót, hogy ezen rövidke iromány végigolvasás után keresse fel a számára szimpatikus helyeket és élje át a kávézás varázslatos élményét barátaival, egy randi keretében vagy csupán énidő jelleggel.

#1 Nabu kávézó

Kapcsolat:

Nabu specialty cafe
bar

1054 Budapest, Hold u. 13.

<http://nabucafe.hu/>

A Hold utca egyik ékköve a Nabu kávézó. Sajátos hangulata és belső berendezése nagyon kellemessé teszi a hideg őszi-téli napok léleklemelegítésére, tágassága miatt nagyobb baráti társaságoknak is első osztályú. A kávé minősége 10/10: „A Nabu House Blendünk egy állandó csokoládés, mogyorós ízvilággal rendelkezik, míg a másik örlőnkben havonta változnak a különböző „egzotikusabb”, gyümölcsösebb farmszelektált kávék.”

A koffeinvágy kielégítése után ajánlatos egy sétát tenni a Duna parton és az Országház körül. 10-es gyűjtőkártya elérhető.

#2 Vinyl and wood kávézó

Kapcsolat:

VINYL & WOOD - Get Lost in Wonderland
1077 Budapest, Wesselényi 23.

[https://www.vinyl-](https://www.vinyl-landwood.hu/)

[landwood.hu/](https://www.vinyl-landwood.hu/)

Modern stílusú kávézó a Wesselényi utcai metrómegállótól 3 percnyi sétára. A kávék nagyon finomak, a flat white erősen ajánlott. Azonban ami miatt különlegesnek mondható a hely az a

nagy választékban elérhető bakelitből készült faliorák és bakelitvázas napszemüvegek, továbbá egyéb kiegészítők, sajna borsos áron. 10-es gyűjtőkártya elérhető, aminek a kimaxolásával ingyen kávé a jutalom.

#3 Fekete kávézó

Kapcsolat:

Fekete brew&food bar
Astoria - 1053 Budapest,
Hungary Múzeum krt 5.

<https://feketekv.hu/>

Az Astoria forgatagában csendes kis oázisként pihen a Fekete kávézó. A kollégiumunkban találhatóhoz hasonló zárt belső udvarból és egy kis belső részből áll. Profi barista csapat és ízletes kávé várja a betérő vendégeket. 10-es gyűjtőkártya elérhető.

#4 Apricot

Kapcsolat:

Apricot coffee

1088 Budapest, Bródy Sándor utca 17.

<https://www.apricotcoffee.hu/>

A Vas utca és környéke nem csak az aktuális tüntetések és a SE-ETK épülete miatt érdemel kiemelt figyelmet. Egy köhajtásnyira onnan található az apricot kávézó, amit a bejárat fölötti hatalmas kávéspohár emel ki a többi épület közül. Kissé szűk beltérrel kell számolni, de ezt a kávé és a kiszolgálás minősége mindenben kárpótolja. Dirty chai lattéjuk verhetetlenül finom. Egy kellemes fekete után érdemes be-

menni az egészségtudományi kar épületébe, aminek belső szépsége minden NET-hez szokott hallgatónak maga a mennyország. 10-es gyűjtőkártya elérhető.

#5 ByBeans kávézó

Kapcsolat:

By Beans Coffee

1054 Budapest - Hold u. 13 - Belvárosi

Piac f.sz. 22-33

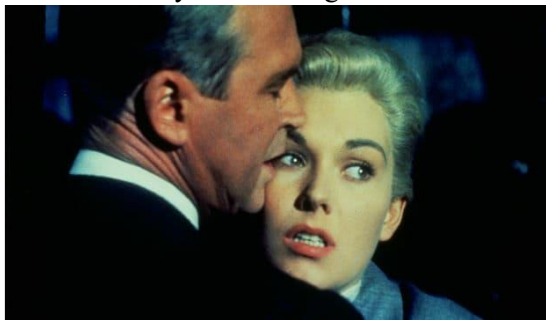
<https://bybeans.com/>

A Hold utcai piac önmagában is egy kötelező látnivaló minden Budapestre érkező vándornak

és a hab a tortán listánk másik kiemelt kávézója a ByBeans. Egy kis elkerített területen található a piac zsúfolt forgatagában, de aki keres, talál és nem is akármilyen kávézót. Az espresszójuk magáért beszél. Egy hétfégi piacolással összekötött kávézáshoz tökéletes választás, de csak szigorúan a másik Hold utcai Nabu cafe felavatását követő időszakban.

Esze Petra – Vertigo

Alfred Hitchcock nevét sem leírni, sem pedig kiejteni nem a legegyszerűbb, éppen ezért nem meglepő, hogy különös stílusát és szemléletét sem könnyű elsőre megemészteni.

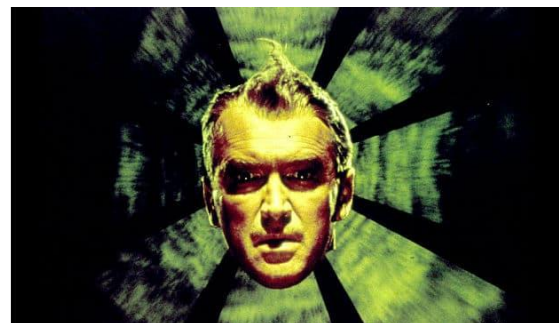
Hitchcock egy igazi egyéniség, aki igyekezett az átlagtól eltérni, szeretett különködni. Minden filmjében szerepelt pár másodpercig, ám nem akarta, hogy a közönség azt pásztázza, mikor jelenik meg ő maga a képernyőn, ezért későbbi filmjeiben már igyekezett ezt az elejét letudni. Imádta a szőke színésznőket, bár velük való bánásmódját kevésbé méltatták, mint rendezői zsenialitását.

Néhány filmjét még a korabeli kritikusok sem tudták megfelelően értelmezni, és nem nyerte el sem a közönség, sem a hozzáértők tetszését, ám ezek a filmek halála után- sok-sok évvel később- piedesztálra lettek emelve.

Így történt ez azzal a filmmel kapcsolatosan is, amit a márciusi vetítés alkalmával közösen néztünk meg. Mikor megjelent, erős kritikák érték, azt lehetett hinni, hogy inkább Hitchcock bukását, mintsem felemelkedését segítette elő, ám 2012-ben, a film bemutatása után 54 évvel a Sight&Sound szakfolyóirat a filmtörténet legjobb filmévé választotta. Mi másról is lehetne szó, mint a Vertigo- magyarul Szédülés- című remekműről, ami rengeteg technikai újítást hozott a filmes világba, s talán ezért nem kapott korábban megbecsülést az

akkoriban zárt, rémisztő újdonságoktól elzárkózó szakmától.

A legfontosabb különlegesség, amit ez a film hozott, és azóta is használatos, az az úgynevezett dolly zoom vagy Vertigo effektus, amellyel erősen szédítő vizuális inger váltható ki a nézőből. Az említett filmben a tériszony érzékeltetésre lett használva, de azóta rengeteg újkori alkotásban vált gyakran használt technikává. Fontos megemlíteni, hogy számítógépes grafikát is a Vertigóban használtak először, mely a film képi világát- melyben a színhasználat is nagyon különleges, olyan az egész, mintha

egy álom lenne az álomban- tovább gazdagította.

A film történetét sem méltatták annak idején, sokan unalmasnak és kategóriájának nem megfelelőnek tartották, s ez azért alakulhatott így, mert a thriller-krimi kategóriába próbálták besorolni, pedig sokkal jelentősebb volna a lélektani dráma jelző. Legfontosabb momentumuma a doppelgänger motívum; a főhősünk saját ízlésére, vágyképére igyekszik formálni az aszszonyt, aki halott szerelmére emlékezteti, míg nem rájön az egész történeten átívelő átverésre. Nagy kedvence volt Freud, s ennek tudatában értelmezhetjük a filmelemeket- hogy miért is volt annyi fobia (lásd Scottie magasságtól való rettegése), motívum (Pygmalion effektus,

amely a filmnek végül keretes szerkezetet adott).

A filmzenére érdemes még kitérni a Vertigo kapcsán, hiszen zenét kedvelő fülek felfedezni vélhették a Wagner: Trisztán és Izolda inspirációt, amelynek története a filmünkéhez nagyon hasonló; beteljesületlen, sorsüldözött szerelem, mely mindvégig reménytelen maradt.

A vetítést követő beszélgetésen egybehangzó véleményként alakult, hogy az egész film legrémisztőbb és legambivalensebb momentuma a zárójelenet volt. Hitchcockról tudni kell, hogy imádta a nézőit bizonytalanságban tartani, s a figyelmet az alkotás végéig fenntartani. A zárójelenet cselekménye és szereplői ezt

remekül hozták, mindannyian összezavarodva álltunk fel a film végén, és vártunk volna még a magyarázatra, ami természetesen soha nem érkezhett már meg a legendás alkotótól.

Szerinte nem a csattanóra kell törekedni, mert abban semmi „rettegés” nincsen, csak abban van az izgalom, ahogy vágyunk rá.

Szerette kínozni a nézőit, szerette, ha rettegéssel, várakozással telítette el őket. Ezt például úgy érte el, hogy a nézőket „beavatta” a cselekmény rejtélyeibe, amelyről a szereplők nem tudtak, nem tudhattak, s így a közönség izgatottan várta, hogy számukra mikor derül ki (például ennek a filmnek kapcsán a csalás).

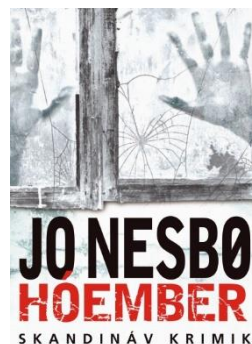
Ez az alkotás remek példája annak, hogy sokszor nem az a meghatározó, hogy milyen sikernek örvend az adott korszakban az alkotás, hanem hogy sikerül-e olyan maradandót kreálni, amelyet a későbbi generációk fel tudnak hasznosítani, s meríteni tudnak belőle- akár saját alkotáshoz, akár a mindennapi életből kiszakadáshoz. Bármely Hitchcock-mű biztos módja a hétköznapi stressz hátrahagyásának- egy teljesen másfajta szorongási formába fordulással, amelyben minden idők legnagyobb művésze van segítségünkre.

Köpenctei Csenge – A norvég krimi királya

Kétféle ember létezik. Aki olvasott már Jo Nesbø-könyveket, és aki nem. Örömmel tölt el, hogy én az első kategóriába tartozom, és hogy a norvég krimik királyának könyvein keresztül egy fantasztikusan izgalmas világba kerülhettem, minden elolvasott fejezet után. A rendkívül fordulatos és több szálon futó cselekmény, a részletesen kidolgozott szereplők, a realiztikusan bemutatott társadalmi problémák olyannyira magukkal ragadják az olvasót, hogy az oldalak csak úgy repülnek. Több könyvét olvasva állíthatom, hogy valamennyi lehetetlen volt számomra.

Jo Nesbø norvég író, illetve zenész 1960-ban született Oslóban. Fiatal korában egy sérülés miatt le kellett mondania profi labdarúgó karrierjéről, pedig tehetséges játékosnak tartották. Az érettségi után szerződéses katonának állt, majd Bergenben közgazdászdiplomát szerzett, és néhány évig pénzügyi elemzőként dolgozott. Országos hírnévre az együttese révén

tett szert, zenekarának albumai ugyanis többször vezették a norvég sikerlistákat. Első kéziratát álnéven küldte el az egyik vezető norvég kiadóhoz, mert nem szerette volna, ha rockszlárként való ismeretése befolyásolná bírálóit. Könyvével azonnal zajos sikert aratott, és elnyerte az Üvegkulcsot 1998-ban. Ez az irodalmi díj a legjobb skandináv krimiért jár, melyet már elnyert többek között a svéd Henning Mankell; a norvég krimiíró, Karin Fossum vagy Stieg Larsson svéd író is.

Jo Nesbø könyveit már több mint nyolcmillió példányban adták el világszerte, és negyven nyelvre fordították le. Bár különálló könyvek is születtek a pennájából, az igazi sikert számára mégiscsak egy so-

rozat hozta meg. A széria az író alteregója, Harry Hole köré szerveződik, aki egy szabályokkal nem törődő, mindazonáltal munkáját tekintve egy lenyűgöző nyomozó, 193 cm önféjűséggel.

Az író már 12 könyvet szentelt a Harry Hole-sorozatnak, de fontos megjegyezni, hogy az olvasás élményét nem rombolja, ha a sorrendet nem követjük. A könyvek önálló történetekként is megállják a helyüket, és a narrátor valamennyi sorozatrészben tesz kitekintőket, utalásokat a korábbi eseményekre, ezek az átívelő szálak pedig eleget tesznek a cselekmény folytatásának megértéséhez.

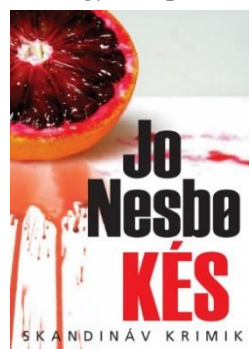
Martens bakancs, agyonmosott póló, szőke, kócos haj, vérekes szemek – rendszerint így bukkan fel főhősünk a történetben, ezután pedig felül az olvasóval egy hullámvasútra, hogy együtt üldözzenek sorozatgyilkosokat, miközben megküzdnek az alkohol csábításával, és könnyek között búcsúznak el a korábban megkedvelt karakterektől.

A sorozat kötetei a következő kronológiai sorrendet követik:

1. Denevérember
2. Csótányok
3. Vörösbegy
4. Nemeszisz
5. Boszorkányszög
6. A megváltó
7. Hóember
8. Leopárd
9. Kísértet
10. Police
11. Szomjúság
12. Kés

Ezek között vannak nagyon jól és talán kevésbé jól sikerült könyvek – bár ez utóbbiak is a krimi-átlag fölött vannak. Személyes kedvenceim közé a következők tartoznak:

Hóember: Ebben a részben az oslói rendőrség főtisztje ősszel egy névtelen levelet kap, az aláírás helyén a Hóember név áll. Amint Osló utcáit fehérré festi a hó, családos nők tűnnek el, és lesznek kegyetlen gyilkosságok áldozatai. A tettek színhelyében van egy közös vonás: a gyilkos mindig hátrahagy egy hóembert maga után. Na de mit szimbolizálhat a hóember? Ki lehet a tettes? Ez a könyv is hordozza magával a norvég krimik sötéttségét, az olvasónak fázik a lelke, miközben olvas, ugyanakkor talán az egyik legizgalmasabbra sikerült könyve a sorozatnak. Film is készült ugyan belőle, de nem vehető egy kalap alá a könyvvel.

Kés: Harry Hole ebben a részben nincs jó bőrben. Munkahelyén eltöltötték a nyomozástól, magánéleti problémákkal is küzd, így az egykori alkoholista újra visszatér régi szerelméhez, az alkoholhoz. Harry egy részeg éjszakán bekövetkezett képszakadás után felébred, és elkezdődik számára a rémálom. Kezeit és ruháit ugyanis vér festi vörösre, de emlékeit nem tudja visszaidézni. Vajon mi történhetett? Erről a könyvről spoiler nélkül nehéz írni. Okosan csavarosra sikerült a történet, amiben erős érzelmeket mozgat meg az író. Mély, férfias érzelmeket a barátságról, apa-fiú kapcsolatról és szerelemről. Különösen tetszett nekem, hogy az olvasó az utolsó oldaláig kétségek között áll, és töpreng a megoldáson.

